

Lo progrés es fill de la llibertat y del orde.

La verdadera llibertat es un orde perfecte per sí mateix. Partint de qualsevulga d'aquestos principis, tindrem que sens orde no hi ha llibertat possible, ni apartada ni colectivament, y sens orde ni llibertat, la pau es impossible.

Las duas paraulas *llibertat* y *orde* son las duas fórmulas polítiques de més importancia, de més grave transcendencia son, pot dir-se, la base, lo fonament d'aqueix gran edifici moral que 's diu política y que adquirint cada dia majors proporcions, ha arribat á ser lo més important de las qüestions socials, la font, en una paraula, d'ahont brotan tots los bens ó]tots los mals dels pobles.

Y, no obstant, l'orde y la llibertat apareixen en una lluyta forta, en guerra constant, com si no fossin germans bessons, no parts integrants d'una mateixa idea, sino enemics irreconciliables.

¿Per qué, donchs es aixó?

Lo problema te una solució molt senzilla. Certs governs entenen per orde, la negació de tots los drets del poble y la inmensa majoria d'aqueix mateix poble, entén per llibertat la lli cencia y 'l desorde.

Aquells governs creuen que tenen tots los drets y no están obligats á cap dever y com lo mateix succeeix als pobles ignorants, la paraula *orde* en boca dels primers significa *opressió* y *arbitrarietat* y de la *llibertat* en los segons, la del *llibertinatje* y la *anarquia*.

Heus aquí la causa del pertinás combat entre lo que sol anomenarse *llibertat* y *orde* no'es sino la verdadera lluyta del *orgull* ab la *ignorancia*.

¿De quí es la culpa?

¿D'ahont ha partit la agressió?

Si donem un cop d'ull á las planas de la historia ellas nos contestarán que del fort contra l'oprimit.

Antiguament se deya: oprimeixo perquè ho faig en virtut d'un dret diví y com lo diví está sobre lo humá, los inferiors á mí tenen lo *deber* de sufrir y callar. Després quant no pogueren dir aixó, apelaren á altre medi y la frase *dret diví* fou substituída per la paraula *orde*.

No pot resistir major cantitat de pes l'oprimit, tracta de desbrassarse de la càrrega que l'amohina y á la primera sacudida crida l'opressor: